

izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono.

Na pismene naročbe brez pošiljatva denarja se ne moramo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamske glede lista so poštine proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravitelstvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Stresemajerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 50 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 1.200 od 1 mm, za reklamne novice med tednom 8 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 66.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

J — n: Škodljive slovenske lastnosti

Ze pred vojsko smo mogli često opazovati, kako je štajerski Slovenec zabavljaj na kranjskega, primorskega in koroškega, a slično se je opazovalo v Ljubljani, na Koroškem in v Primorju. Po vojski, v osvobojeni domovini, to ni prenehalo. Kamorkoli prideš, povsod moreš to zasledovati. V Mariboru in Celju mnogi inteligentje resno trde, da v Ljubljani vse Kranjci na sebe vlečejo, da s Kranjci ni mogoče delati, ker so trde buče itd. V Ljubljani zopet nisozadovoljni s Štajerci in Korošci. In vse to delajo inteligenti. A godi se tega toliko, kakor nikjer drugod v svetu. Kdor je hodil po svetu, bo pritr dil!

Ta žalostna naša lastnost postaja danes opasna, tragična. Dobilj smo novo državo, svobodno domovino, kakoršno smo si sami želeli. Nihče nam je ni vsiljeval. Naše ujedinjenje s Srbi in Hrvati je posledica našega lastnega aktivnega delovanja v tej smeri. In vendar, kako se danes med nami govori o tej naši novi domovini, o našem ujedinjenju! Koliko zabavljanja na ta produkt našega lastnega mnogoletnega stremjenja! Koliko zabavljanja na Zagreb in Beograd, na Srbe in Hrvate!

Kdor dobro pozna slovenski mentalitet, se pravzaprav ne bo ustrašil tega opazovanja. Saj ve, da nam je to zabavljanje prirojeno. Kakor se doma, v ožji slovenski domovini, medsebojno po notah zabavlja, tako zabavljamo danes tudi na svoje nove sodržavljanke, Srbe in Hrvate. To bi torej za dobrega poznavca slovenskega mentaliteta ne pomenilo nič hudega, ako bi se ne opazovalo, kako to našo slabo lastnost na najprefrigannejše načine izrabljajo neki v istini radikalni, načelni sovražniki narodnega ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev. V prvi vrsti je tu navesti slovenske klerikalce. Kako domišljavo se izraža to katoliško časopisje o Srbstvu, o Srbiji, o Beogradu, oziroma »Belgradu«! Kako vsako najmanjšo stvarco porabi, da udari na to struno in utruje nerazpoložene proti Srbom in Hrvatom. Lahko jim je to delo radi tega, ker so taka zabavljanja prav po našem značaju, a njihovo delo je v tem slučaju opasno, skrajno opasno radi tega, ker onega, zoper katerega je

Miloje Milojevič:

Muzika kod Srba.

Muzička umetnost kod Srba je u znaku nacionalizma. Tome nije samo razlog taj, što su Srbi, kao i svi slovenski narodi, neobično naklonjeni idealu svojih specifično nacionalnih osećaja i drhtaja duše; nego razlog tome valja tražiti i u političkom momentu. Srpski deo našeg jedinstvenog jugoslovenskog plemena imao je krupnih dužnosti. Oslobodjen pre 100 godina, u većitoj prikupljenosti i spremi, da bude gotov odgovoriti snagom, na sve pokušaje, da se njegovoj izvojevanoj slobodi zagrozi, srpski je narod morao, da se priprema i za veliki čas, da, u saradnji sa svojom još ne oslobodjenom braćom, izvrši i zavet: ostvarenje ideala sviju Jugoslovena. Da se i to postigne, Srbini je znao, da mu valja čuvati »čast, ime i narodnost«.

Kraj kolevke majke su pevale svojoj deci beskrajno tihe i tople uspavanke, one intimne uspavanke, koje imaju sve tanane nianse naše originalne, nacionalne duše i sve fleksije naše originalne muzike, koju seljak stvara. Anina, dušo moja,

Spavaj slatko, san te prevario . . . stare bake su svojim unučićima, u duge zimske večeri kraj ognjišta, u kome je vatra tinjala, pričale o našoj prošlosti. Male, nevine oči zdravih i jedrih malisana pažljivo su pratile svaki izraz na licu, dobre »bake« i oni su, slušajući, sanjali o

klerikalno delovanje naperjeno, torej Srbe in Hrvate, še ne poznamo dovoljno. Osebito mnogo premalo še poznamo brate Srbe. To ne velja samo za naše široke sloje, temveč tudi za najodličnejše kroge naše inteligence.

Poleg vsega tega se ima naša država boriti še z vsemi težkočami, ki se pojavljajo po velikih vojskah in v vseh novih državah. Koliko je ljudi med nami, ki bi bili voljni nekoliko misliti in pravično ceniti vse te težkoče. Ne, bolje odgovarja našemu mentalitetu, da delamo za to odgovorne Srbe in Beograd. Srbi so krivi, da nimamo dovoljno industrije in premoga, oni so krivi, da nimamo dovoljno železnice, brzojavnih in telefonskih prog, Srbi so krivi, da ni dovoljno petroleja, cigar in tobaka za pipe, Srbi so krivi, da ni Radgona naša, Srbi so krivi, da ni še rešeno jadransko vprašanje, in na koncu so Srbi celo krivi, ako ni dovoljno dežja ali dovoljno solnce. Vsega so Srbi krivi. To naša površna inteligenca sila rada veruje, a to klerikalci vedo, zato v tem pravcu zabavljajo v časopisju nekoliko opreznije, v spovednicah in na konventiklih pa dosti nesramnejše. Tako se vstvarja prav opasen zrak, prav opasno razpoloženje! Klerikalci so si uspehov gotovi, kar so dokazali s tem, da so nedavno potom svoje deželne vlade za vse slovensko ljudstvo odpovedali osrednji vladni poslušnosti. In ako je to izvršila tako skrajno nesimpatična oseba, kakor je dr. Brejc in poverjenik Remec, vendar ni bilo opaziti radi te nesramnosti v slovenski narodni javnosti nikakega odpora. — Kakj smo to ljudje, bože mili! Oziroma kako nas je zastrupilo klerikalno delo, naperjeno na uničenje našega ujedinjenja s Srbi!

Klerikalci imajo seveda največji interes na takem početju. Oni se v prvi vrsti in izključno le katoličani. Srbe mrze do skrajnosti radi pravoslavja! Interes klerikalcev-katoličanov je, da ostanejo v najožjem stiku s Hrvati, kakor je to že zamislil lopovski Šušteršič skupno s Korošcem, a ta slovensko-hrvatska skupnost da se postavi odločno proti pravoslavju. Onj nočejo take katoliško-pravoslavne države, ker bi katoličani bili v manjšini. V naši današnji državi so katoličani v manjšini, zato se postavljajo tako strupeno proti Srbom in proti edinstveni državi Srbov, Hrvatov in Slovencev. V tem nenarodnem boju je prevzel vodstvo Korošec, kj se je še leta 1918 kar

Caru Dušanu, o Kosovu, o knezu Lazaru, Milošu Obiliću, kraljeviču Marku i o tužnim i nesrečnim srpskim kraljicama i caricama, koje su umirale od tuge . . .

Guslari su pričali svojim monotonim psalmodiranjem momčadiji, devojkama i zrelim ljudima i babama i starcima, dakle celome narodu, guslari su pričali o slavi i o stradanju našeg plemena sa onom emfazom, sa kojom vizionari govore o nečem, što je bilo, što se sluti, što se želi . . .

U polju, u šumi, na livadi, u vinogradu, voćniaku, po pašnjacima i na dugim putovanjima dugim drumovima kroz romantičnu zemlju Srbinovu pesma se orila. Pevalo se o ljubavi, o cveću, o sreći, o tuži, o zvezdama, o belome stadu ovaca, o slavuju, o bistroj vodi, o svenitu onome, što proste, prirodno hranjene, duše osećuju. A tek na »sèlu« i »prèlu«, kad se mladež okupi na rad, većinom uveče, noću, pesmi kraja nema.

Ako je rođenje, ako je slava, svadba, ako je, da se ide na vojnu, ako je, da se zaplače za mrtvima, srpski narod peva prigodne pesme, nekada beskrajno tužne, bizarne a melodijskoj i harmonskoj konstrukciji, nekada vesele, žive, ritmički vrlo interesantne, nekada tople kao ljubav i široke kao ljubavni uzdah.

Pesma prati Srbina, kao i sve ostale Slovene, od rođenja do smrti.

Pa je sasvim prirodno da sva nacionalna, narodska, osećanja, koje malo dete donese sobom na svet i usisa majči-

svetil od blaženosti, kadar je govoril o cesarju Karlu in cesarici Citi, a danes se hlina, samo hlina udanega ministra pravoslavnim Karadjordjevičem.

Skrajni čas je, da narodna jugoslovenska struja v slovenskem delu naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev postane zopet aktivnejša. Ako se to ne zgodi, potem se bližamo katastrofi. Če se katolikom posreči razbiti Jugoslavijo, potem bo slovensko ozemlje v najkrajši dobi postalo zopet preporni objekt za Nemce in Italijane. Eni bodo silili na Jadran, drugi bodo prve hoteli v tej nameri zažrtati, a največji del računa bomo plačali Slovenci, ki bomo za to dali svojo svobodo. Ze pred svetovno vojno je vsa naša jugoslovenska struja zaklicala, da je naš spas samo v edinstvu s Srbohrvati. Za bodočnost velja isto in gorje nam, ako na to pozabimo in se temu spoznanju izneverimo!

Inteligenca, postani torej čuječnejša!

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 21. avg. 1920.

Razvoj našega časopišja kaže najbolje, kako zelo se je po prevratu razvil Maribor, posebno pa slovenski živeli. — Gospodje, ki so spravili bivšo Rabičevo in Kralikovo tiskarno v napredne slovenske roke, so izkazali s tem kulturnim činom veliko uslugo razvoju jugoslovenskega v Mariboru. Rabičevo tiskarno so prenesli v Kralikovo in uredili v njej popolnoma moderno litografijo. »Mariborska tiskarna«, ki je naslednica omenjenih nemških tiskarn, je tudi popolnoma renovirana in spopolnjena in je danes gotovo najvažnejše slovensko podjetje v Mariboru. Njen nagli razvoj v zadnjem času kaže, da je vodstvo v dobrih rokah.

K sreči je prešlo pravočasno tudi uredništvo »Mariborskega delavca«, ki ga izdaja sedaj »Mariborska tiskarna«, v roke urednika pisatelja g. Radivoja Reharia, ki je list tako dvignil, da je dobil n. pr. ob dneih Orlovskega tabora čez 500 novih naročnikov. Ze dolgo pa smo čutili, da je list za mariborsko napredno javnost mnogo premajhen in se bo toraj list te dni še pred Sokolskim zletom znatno povečal in tudi spremenil ime v »Tabor«.

S tem bomo v Mariboru in okolici znatno pospešili in utrdili razvoj napredne in jugoslovenske misli, kakor tudi ce-

nim mlekom, sasvim je prirodno, da ta osećanja bivaju sve jača, sve izrazitija, sve zdravija.

U takim tradicijama, sa takvim vaspitanjem srpski su muzičari počeli da rade, da se razvijaju, da obraduju jedan stil, koji znači stil našeg srpskog muzič. nacionalizma. Da se taj stil rodi, da mu se postave osnove, nije bilo teško, jer i mi, Srbi, kao i svi ostali slovenski narodi i slovenska plemena, imamo bogatu narodnu muziku, jedno blago, koje je sposobno, da hrani bezbroj generacija, izvor, koji svojom svežinom može da zapoiji snagom i lepoto.

Naša narodna muzika je u osnovnom raspoloženju tužna, kao i naša istorija. Ali u koncepciji svojoj, i po obliku, i po melodijskom, ritmičkom i harmonskom sadržaju svome, ta je muzika izrazita i zdrava.

Kada je posle 1848 godine svesna omladina srpska u Budim-Pešti izvršila svoju nacionalističku organizaciju u cilju zadobijanja moralnih i materialnih prava, ona je, ta omladina, iznela načelo: vratimo se narodu, od koga je tuđinska propaganda htela da nas odvodi, jer izvor naše snage i naše lepote i naše budućnosti leži u narodu . . . Sa neobičnim oduševljenjem počeli su omladinci, da se unose u intimnu, prostu, ali snažnu narodnu kulturu. Seljak je postao Bog. Sve što je seljak davao i stvarao, bilo je primano kao izliv nekog svetlog božanstva, pa i narodna muzika.

lo naše kulturno in gospodarsko življenje.

Marsikdo se je bal, da bo nemška »Marburger Zeitung« zgubila tla s tem, da je prešla v roke slovenske »Mariborske tiskarne«. Pokazalo pa se je, da je bila bojazen neutemeljena, kajti ogromna večina Mariborčanov vidi malo dalje kot čez domači prag (torej ne tišči glave v pesek, kot celjski Nemci s svojo »Cillier Zeitung«, ampak vsi streme za tem, da se čimpreje dobro seznanijo z našimi razmerami in tudi sprijateljijo z našim državnim kot nacionalnim življenjem. Zai, da je bila »Marburger Zeitung« v tem oziru doslej premalo informativna. — V kratkem pa se bo izvršila v njenem uredništvu mala sprememba, ker dosedajni glavni urednik Nemeec odide v Gradec in bo novo uredništvo list gotovo dvignilo na višino zagrebškega »Tagblatt«. In tako bo stalo v bodoče javno življenje v Mariboru in okolici pod vodstvom teh dveh listov. Upamo, da bodeta kos velikim nalogam, ki ju čakajo.

Klerikalna lista iz Cirilove tiskarne sta vsaj v Mariboru doigrala. Nekaj časa, zlasti po prevratu, sta morda tu in tam ugajala s svojo agresivnostjo, polagoma pa so se ljudje naveličali neprestanih odurnih osebnih napadov, in je prav zanimivo opažati zlasti ob večernih urah naše žilave kolporterje, kako pridno prodajajo napredne liste, po »Straži« pa je malo kdo seže.

Precej pa je v mestu razširjen nemški socialistični list »Volksstimme«, ker so se zatekli pod njegovo okrilje vsi mariborski nemško-nacionalni zakrnjenci a la dr. Orbsel in enaki pangermani, ki še upajo pri internacionali rešiti svojo razbito nemško barko. List prinaša stalno strupene napade proti Slovincem, celo v inseratnem delu pod rubriko »Poslano«.

Slovenska socialistična »Enakost« je še le začela pred kratkim izhajati dvakrat na teden in je v nacionalnem oziru malo bolj strpna, kot pa »Volksstimme«, vendar pa je čutiti iz člankov kot iz notic, da stoji zelo pod vplivom nemške sestri in ozračja delavnic južne železnice, ki so še vedno polne vsenemških nadutjev. »Enakost« tudi nima tako močnega zaledja kot »Volksstimme« in bo v kratkem začela izhajati samo enkrat na teden, kar je značilno za razmere pri mariborskih socialdemokratih, kjer so vendar v ogromni večini Slovenci — se ve,

I u to doba, oko polovine prošloga stoleća, razvio je svoj muzički rad pod uticajem tih ideja »Ujedinjene Omladine Srpske« naš prvi muzičar: Kornelije Stankovič (+ 1865). To je ujedno i rođenje srpske umetničke muzike.

Kornelije Stankovič je živeo u Pešti i Beču. Sama ta okolnost dovoljna je, da potvrdi, da je u njega bilo malo nacionalističkih tradicija. I ako je njegovo vaspitanje bilo anacionalno, on je ipak zaslužio, da mu se prizna: da je prvi začeo da skuplja i da harmonizira narodne melodije, i crkvene i svetovne. Njegova je harmonizacija konvencionalna, neoriginalna, ali je solidno radjena. Najveća zasluga njegova je, međutim, u tome, što je on prvi izneo narodnu melodiju iz sela u grad, u umetničke krugove, u društvo, u umetnost jednom reči. On je prvi ukazao na taj izvor, iz koga su tek njegovi naslednici počeli da crpe prave umetničke i nacionalne koristi.

Stevan St. Mokranjac (+ 1914 u Skoplju) je onaj umetnik, koji je sa dubokom umetničkom i nacionalnom intuicijom udario temelj budućeg srpskog muzičkog nacionalizma. Pod uticajem ideja »Ujedinjene omladine« poveden osim toga još, i Kornelijem Stankovičem, Mokranjac je ušao u suštinu naše narodne muzike sa sigurnim osećanjem za njenu originalnost. Rodjen u Srbiji, blizu Negotina, Mokranjac je detinjstvo svoje proveo u narodu. Muzikalan, dobar pevač, on je bio svuda, gde se pevalo, i u crkvi

po rojstvu.

V splošnem pa se razmere v naši drugi Ljubljani precej hitro konsolidujejo, žal da zadnje mesece ovira nasilno klerikalno vodstvo na vodilnih mestih vsak napredek. Zelo pa primanjkuje v Mariboru stalnih javnih duševnih delavcev. Večina inteligence stoji ob strani in vidi svoje udejstvovanje le v kritiki, kakor po večini naših mest. In tako more marsikdo v kalnem ribarju, pa tudi ta »bolezen« poneljuje, uveljavlja se trezno in premišljeno delo, ki naj čimprej zbere vse nesebične in požrtvovalne značaje, pa bo Maribor kmalu vreden imena druge Ljubljane!

Politične vesti.

Iz Narodnega predstavništva. V enizmed prvih sej se bo izvršila volitev novega predsedstva predstavništva. Predsednik bo član radikalne stranke, oba podpredsednika pa demokrata Ribar (Hrvat) in Ribnikar (Slovenec).

Ruski pogoji za mir s Poljsko. Predsednik rusko-ukrajinskega mirovnega odposlanstva Daniševski je naznanil 20. avg. poljski mirovni delegaciji v Minsku pregled ruskih mirovnih pogojev, po katerih 1. priznava Rusija in Ukrajina popolno neodvisnost in svobodo poljske republike in slovesno potrjujejo popolno pravico poljskega naroda, da si sam določi svoje življenje in si postavi obliko vlade po svoji želji; 2. Rusija in Ukrajina se odrekata vsaki obliki vojne odškodnine; 3. definitivna vzhodna meja Poljske bo približno ista, kakor je bila navedena v noti lorda Curzona od 11. julija, vendar pa dobi Poljska več ozemlja vzhodno od Bialostoka in Cholma; 4. Poljska bo svojo oboroženo silo brez izjeme znižala na 50.000 možnega letnika, za poveljniška in upravna mesta je dovoljenih vrhoteč 10.000 mož; to oboroženo silo bo podpirala državljanska milica, ki bo obstajala iz delavcev in ki so določene za vzdrževanje reda in varnosti prebivalstva; 5. po podpisu pogodbe bo Poljska začela demobilizirati in končala demobilizacijo en mesec po podpisu; 6. Poljska obdrži ono orožje, ki je potrebno za opremo v točki 4. navedenih čet; vse drugo orožje, vsehvišji ono, ki se nahaja v arzenalih in skladiščih vse Poljske, se bo tekom enega meseca po podpisu premirja izročilo ruskim in ukrajinskim oblastim in dotadaj ostalo pod nadzorstvom ruskih in ukrajinskih komisij; 7. Poljska se odreka izdelovanju orožja in vojnega materiala; 8. Poljska ne sme na svojem ozemlju trpeti nobenih prevozov živih in mrtvih iz držav, sovražnih Rusiji ali Ukrajini ali njunim zaveznikom; 9. sovražnosti se ustavijo 72 ur po podpisu te pogodbe; 10. po končani demobilizaciji poljske armade in po izročitvi orožja in vojnega materiala sme ostati samo 200.000 mož v nevtralnem pasu; 11. Poljska mora vrniti ves odpeljani vojni material, zopet postaviti razdejanje mostove in hi-

š; 12. Poljska bo z zakonom odredila razdelitev proste zemlje, in sicer predvsem rodbinam onih poljskih državljanov, ki so bili v vojni ubiti ali ranjeni ali poškodovani na zdravju; 13. Rusija in Ukrajina dobita polno pravico svobodnega prevoza za osebe in blago vsake vrste preko poljskega ozemlja, med tem ko ostane črta Wolhowysk-Bialostok-Grejtovo v polni posesti in polni kontroli ruske republike; 14. Poljska bo izdala popolno politično in vojaško amnestijo.

Laški narodni svet na Reki je, kakor poročajo iz Trsta, pristal na d' Annunzijevo načrt za proglasitev »Kvarnerske svobodne države« in odpošlje v Rim tri odposlanca, da se sporazumejo z italijansko vlado. Ta proglasitev bi seveda ne pomenila Italiji sovražnega čina in ne ovirae za poznejšo priklopitev k Italiji.

Irsko-angliška pogajanja. Kakor poročajo dublinski časopisi, bi se imela danes 24. tm. pričeti med Lloyd Georgem in voditelji irskega narodnega odposlanstva »mirovna pogajanja«.

Gdanske ostane nevtralne. Ustavodajna skupščina svobodnega mesta Gdanskega je sklenila, da ostane v rusko-poljskem sporu strogo nevtralna.

V Gornji Šleziji, kjer se pripravljajo plebiscit, se vrše stalno nemiri, ki jih izvijajo Nemci. Poljaki so se sedaj polastili, kakor poročajo 21. tm. z Dunaja, vsega okraja razen mesta Kačovic, so proglasili poljsko republiko in prodirajo v vsej Gor. Šleziji.

Rennerjevi npi. Avstrijski zunanji minister dr. Renner je 19. tm. v odseku za zunanje zadeve imel govor, v katerem je glede odnošajev do Jugoslavije povdarjal, da se morata rešiti še narodnostno in prometno vprašanje. Izrazil je nado, da se nemškimi članovi obmejne komisije posreči prepričati obmejno komisijo o nevzdržnosti južnih mej Avstrije, določenih v mirovni pogodbi. Morda se bo dalo — je dejal zopet Renner — potom dogovorov z Jugoslavijo odstraniti narodnostne in prometne težkoče. Človeku se zdi, kakor bi Renner sam ne vedel, kaj hoče.

Ruske rdeče čete so ob poljski fronti oslabilne, ker je bilo sovjetsko armadno vodstvo prisiljeno, vzeti nekaj čet s tega bojišča in jih odposlati na Krim proti generalu Wranglu. Vrhovno vodstvo pa upa, da bo te čete v kratkem nadomestilo z novim vojaštvom.

Madžari zopet vpadli v Avstrijo. Tokrat v noči na 20. tm. južno od Halnburga pri Prellenkirchenu na Nižjem Avstrijskem, Kakih 80 madžarskih vojakov kirchena odnesli vojaško opravilo in druge predmete. Tam utaborjena stotinja je hitro došla na lice mesta in rop prepričala. Madžari so pokazali pete. Istega dne zjutraj je prišlo poročilo, da so madžarske čete zasedle Deutsch-Altenburg v Avstriji.

V bojih proti Arnavtom, ki so vpadli v naše ozemlje, so se naši slovenski in hrvaški fantje držali izredno hrabro.

Stevana Mokranjca, i ako ni jedan od njih nije bio učenik nje... v u školi.

Dok je na te umetnike Mokranjac tako delovao, na svoje prave učenike i na mladu generaciju naših muzičara delovao je dvojako: i kao uzor i kao inicijator. Otuda mladi kompozitori srpski: Petar Konjović, Miloje Milojević i Kosta Manojlović, ne teže za imitovanjem svoga učitelja, nego njegove ideje razvijaju, moderniziraju, dovode u sklad sa tekovinama moderne evropske muzike, kojoj su dali obeležja Richard Wagner, Rusi (Rimski-Korsakov i Mussorgski) i moderna impresionistička škola u Francuskoj (Debussy).

Dok je Mokranjac sa svojom generacijom i onom, koja mu neposredno sleduje, predstavnik čisto vokalnog stila, izuzevši nekoliko pokušaja manje više uspeših od g. Petra Krstića, a naročito g. Stanislava Biničkog, da se uzme u obziru i symfonički stil, pa i dramski (veristička opera »Na uranku« od Biničkog i melodrama »Kosovska tragedija« od Krstića) — mladja generacija srpskih muzičara je pristupila svima oblicima, i kamernoj muzici, i vokalnom stavu, a cappella ulm sa pratnjom orkestra, i operi odnosno drami. Dela te generacije su izraz borbe za modernim nacionalizmom. Borba je tek počela, ona je u jeku, s toga se o rezultatima još ne može govoriti. Jedno, što može da se kaže, to je: da ta generacija sleduje primeru Kornelija Stankovića i Stevana Mokranjca i

Iz Korotana.

Koroški plebiscit. Vsem glasovalcem izven Koroške, ki so se doslej in ki se še bodo prijavili za glasovanje v coni A, javljamo, da ne bo možno sporočiti vsakemu posebej, je-li ima na podlagi vposlanih podatkov res glasovalno pravico ali ne. Zato bodo obveščeni o tem le ti, ki ustrezajo vsem pogojem glasovalne pravice in pridejo brezdvomno pri glasovanju v coni A v poštev. Obvestila bodo razposlana takoj, kakor hitro izda medzavezniška plebiscitna komisija v Celovcu podrobna volilna določila. Istočasno obvesti Narodni svet tudi občine, v katerih imajo priglašeni poedinci glasovalno pravico, da jih vpišejo v volilne imenike. Vsem ostalim pa, ki v omenjeni dobi ne dobe natančnih obvestil, naj to znači, da nimajo glasovalne pravice. — Za Narodni svet v Velikovecu: dr. Dolar I. r.

Časopis »Mir« v Prevaljah bo začasno, do preklica izhajal trikrat v tednu.

Novo »sijajno potezo« je napravila plebiscitna komisija na Koroškem. Dovolila je, da se od 22. tm. pa do 10. sept. smejo v obeh conah izobešati nemške in jugoslovenske zastave, po 10. septembru pa le ententne. Prebivalstvo v pasu A je vsled tega silno ogerčeno in izjavlja, da bo s silo prepričilo izobešanje nemških zastav.

Obupali nad plebiscitom se že koroški Nemci in zdaj le še žele, da bi Italijani zasedli cono z vojaštvom. V to svrhu skušajo izzivati v coni A nemire.

PTUJSKE NOVICE.

Čudne vrste nepristranosti dokumentira naša ljuba deželna vlada ljubljanska, če je resničen dopis »Nove pravde« iz Ptuj, v katerem pravi: Mestni magistrat ptujski je za časa kolkovanja bankovcev meseca decembra 1919 kaznoval 13 trgovcev in gostilničarjev na globo po 3000 K, ker niso hoteli sprejemati več nekolkovanih not. Od teh 13 je bilo 11 Nemcev in 2 Slovenca. Vsi obsojeni so vložili priziv na deželno vlado, ki je takoj potrdila obsojbo glede obeh Slovencev (trgovec Senčar in gostilničar Slavinec), glede Nemcev pa še ni nič ukrenila in menda čaka, da se — pozabi. Zanimiva protekcija! Pa se še Nemci pritožujejo, da se jim gode krivice!

Stanovanjska komisija v Ptuj je vsled raznih težkoč in zlasti, ker so iz njenega poslovanja nastala osebna sovraštva, odstopila.

Celjske novice.

+ **Dr. Josip Strašek.** V soboto popoldne se je raznesla žalostna vest, da je v tukajšnji bolnici umrl primarij javne bolnice v Novem mestu, g. dr. Josip Strašek, star 45 let. Bil je še kot starosta novomeške sokolske župe na praškem sokolskem zletu zdrav in čil. Na povrat-

veruje, da je budućnost naše muzike u nacionalističkom principu. Za nju je prosta narodna melodija izvor, iz koga ona, ta generacija, erpe svoju snagu, svoj izraz, u isti mah subjektivni, lični, originalni, kao i umetničko-nationalni.

Neobično popularan je i savremenik Stevana Mokranjca, g. Josif Marinković, koji se ističe kao romantičarsko-patriotski kompozitor horova, koji se peva u u svečanim i patriotskim manifestacijama (»Hej trubaču«, »Junački poklič«). I on je komponovao rukoveti narodnih melodija, kao i Mokranjac, koje se zovu »Kolo«, ali tim kompozicijam nedostaže ono što čini veličinu Mokranjčevih rukoveti: dah nacionalizma.

Sasvim po strani, anacionalan i bez izraza, stoji Mita Topalović (+ 1911) treći iz generacije Stevana Mokranjca, koga je bio nadkrililo genije Mokranjčev.

Iz mlade generacije interesantan i duhovit kompozitor g. Stevan Hristić, je predstavnik muzičara koji u sebi ili u evropskoj muzici traži izvor stila, ne ulazeći u narodnu muziku. Njegova narodna igra »Čučuk Stana« oratorijum »Vaskrsenje« i »Opelo« učinili su utisak dela, koja su rođena iz intimnih raspoloženja jedne osečajne i lepe muzičarske prirode.

Od velikoga broja naših reproduktivnih muzičara ističu se na prvome mestu: umetnik na violini sveitskog glasa Milan Jovanović-Brača, koncertna pevačica gospođa Iva Milojević, pianistkinja gospođica Rajna Dimitrijević, operske

ku se je v Ljubljani zastrupil z neko jedlo in je zastrupljenje prešlo na jetra. Sel se je zdraviti v Rog. Slatino, odkoder so ga težko bolnega prepeljali v celjsko bolnico. Že več dni je bil brez zavesti, v soboto popoldne pa je izdihnil. Dr. Strašek je bil v naši javnosti splošno znan kot kremenit, značajan narodni delavec. Že od mladih let je stal v sokolskih vrstah. Kot svoječasni zdravnik v Brežicah je bil soustanovitelj tamošnjega Sokola in do odhoda v Novo mesto ves čas njegov starosta. Tudi v Novem mestu se je takoj postavil v prve sokolske vrste in je bil izvoljen za starosta tamošnje sokolske župe. Sodeloval je tudi kot neomahljiv naprednjak v političnih bojih in moral zato od nasprotnikov marsikaj bridkega pretrpeti, uklonil pa se ni. Vrlemu možu bodj ohranjen najlepši spomin v srcih nas vseh!

Pogreb pokojnega dr. Jos. Straška se je izvršil včeraj 23. tm ob 4. uri pop. na celjsko pokopališče. Celjski in Novomeški Sokol sta tvorila častno spremstvo.

Za prvi srbski koncert v Celju je — kakor izvemo — dozdej silno mal odzvt. Ne bomo pisali rekriminacij, povdarimo pa le to: kadarkoli se je vršil kakšen slovenski koncert v Beogradu, vsikdar so se naši srbski bratje častno odzvali in v globokem pojmovanju našega nacionalnega edinstva izkazali slovenskim umetnikom največjo pozornost in ljubezen. Še nedavno se je vršil krasno obiskani slovenski koncert v Beogradu. Ali hočemo ravno mi Celjani pokazati, da razum za nogometne in druge tekme — katerih pomena gotovo ne podcenjujemo! — nimamo smisla za umetnost? Ali naj res gresta oba Milojeviča, ki so jih že večje mesta nego je Celje priznala za umetnika, iz Celja s tako žalostnimi spomini na našo kulturno in nacionalno zaspansost? Upamo vendar, da se to ne bo zgodilo, ampak da bo tudi Celje pokazalo, da zna ceniti glasbeno umetnost naših srbskih bratov!

Na prvi srbski koncert v Celju, ki se vrši danes v torek 24. tm. zvečer v mestnem gledališču, ponovno opozarjamo naše cenjeno občinstvo v nadi, da se ga udeleži v čim najlepšem številu.

ZENSKÉ NARODNE NOŠE V CELJSKEM OKROŽJU pozivamo, da se v čim največjem številu prijavijo za sokolski zlet v Mariboru. Prijave naj se blagovoljno nemudoma vposlati na naslov gospe Ele dr. Kalanove v Celju.

Slovensko mestno gledališče v Celju prične s sezono najbrže že s prvim septembrom. Ker je dozdejni režiser gospod Milan Skrbinešek sprejel engažman v Mariboru, je vodstvo Dramatičnega društva stopilo v pogajanja z g. Valo Bratino, da bi prevzel vodstvo našega mestnega gledališča. Medtem pa je tudi on že podpisal pogodbo v Mariboru, vsled česar so postala nadaljna pogajanja brezpredmetna. Naši vrli diletanti, katerih je danes že krog 30, pa izjavljajo, da se hočejo

pevačice gospođice Jelica Hristić i Olga Stefanović, violončelista g. Jovan Mokranjac, altista g. Jovan Zorko i operski tenor Vojslav Turinski.

Od svršenih učenika Muzičke škole, koji se nalaze na strani radi usavršavanja, ima divnih muzičarskih temperameta od budućnosti, naročito: Jelka Stamatović (pevanje), Dara Petrović (klavir) i Mira Petronijević (klavir).

Naročitu je pažnju na sebe privukao mladi pianista g. Sava Selesković, absolvent konzervatorije u Ženevi.

Srpski muzičari su se organizovali. U zajedničkom radu postići će još bolje rezultate.

U Beogradu ima Opera (direktor Binički, dirigent Hristić) i dve muzičke škole. Učinjene su pripreme, da se iduće godine otvori državni konzervatorium.

Posle ratova i iskušenja i javni muzički život u koncertnoj sali počinje intenzivno da se razvija.

Srpska muzika je mlada, muzički život počinje tek da se razvija u našem društvu. Ako se i naša muzika, kao kod Rusa i Čeha, naše velike braće, bude obdržala na tlu otačbine, imaće lepu i dostojno budućnost.

Svi su izgledi, da će zdrav, nacionalni instinkt pobediti strane uticaje i da će se buduće generacije naših muzičara koristiti iskustvom moderne muzike ali tako, da to iskustvo posluži samo kao tehničko oružje u izradi specifično našega muzičko-nationalnoga stila.

zrtvovati tudi v naprej v prospeh slovenskega gledališča v Celju, iz ljubezni do dela, do kulture in narodnega napredka.

Velik naliv je nastal v noči od petka na soboto v Savinjski dolini. Savinja je visoko narasla. V Celju je odnesla mostič, ki si ga je za svojo malo železnico za dovažanje peska napravila na mestu, kjer dela betonske rezervoarje za petrolej in strojno olje, trgovska zadruga »Sloga« v Celju in je povzročila s tem občutno škodo.

Zaradi popravil ulic se razburja celjski nemški listič. Vsakdo ve, da so bile nekatere naše ulice v takem stanju, da so bile že nevarne za pasante in za voznike. Zato je mestni svet popravila ulic sklenil in se sedaj izvršuje. Res je pač, da se vrše dela precej počasi, v stvari sami pa je občinstvo splošno zadovoljno s popravili. Razburjenje nemškega lističa je prav umetno in kaže le mržnjo nekaterih nemških krogov proti vsemu, kar se izvrši pod slovensko upravo. V interesu domačega in tujkega prometa, kateri slednji se je že letos začel lepo razvijati, pa so bila popravila nujna potreba.

Legitimacije za vožnjo na razstavo »Hrv. Radiše« v Zagrebu se dobijo pri Vseslov. obrtnem društvu v Celju. Kdor želi, naj takoj naroči, ker kmalu poidejo. Celjski obrtniki se odpeljejo v Zagreb skupno v ponedeljek 30. avg.

Zaradi navijanja cen je bil — kakor smo svoj čas poročali — obsojen nemški trgovec Lakitsch. Obsodba je sedaj potrjena in pravomočna.

Obsojeni socijalistični navijalec cen. Ker socijalistični listi toliko rohnijo proti buržoaziji in navijalec cen, (kar seveda vse devajo v en koš!) naj dovolijo, da danes za spremembo tudi objavimo slučaj iz njihovega tabora. Vodja celjskih socijalistov Ivan Martinčič, nekdanji navdušeni Sokol in Ciril-Metodar, je med vojno pridno verižil s čevlji, živili, srajcami itd. in si napravil lepo premoženje. Ob prevratu so ga cinkarniški delavci, kjer je kot poduradnik imel v rokah delavsko aprovizacijo, celo obdolževali nerednosti v aprovizaciji ter ga dejansko napadli in so ga rešili le nekateri trezni elementi iz situacije. Pozneje si je pa pridobil zaupanje nekaterih radikalnih elementov, ki so ga napravili celo za voditelja stranke. Prišla pa je na sodišče ovadba, da je cinkarni prodal neke čistilne cumje, katere je kupil pri tvrdki Herzog, z velikim dobičkom. Sodišče je pozneje, ko je prešla kompetenca na okr. glavarstvo, zadevo odstopilo tja, in po dolgi preiskavi je bil Martinčič končno obsojen zaradi navijanja cen na 5000 K globe in 5 dni zapore. Odsek za prehrano je sedaj obsodbo potrdil in je pravomočna. Martinčič izgubi s tem aktivno in pasivno volilno pravico.

Društvo poštnih uradnikov in uradnic priredi dne 29. tm. ob 2. uri popoldne v Celju v restavraciji Svetel Gaberje stanovski sestanek. O našem položaju poroča tovariš višji poštar Ulenič. Udeležite se gotovo tega važnega sestanka, tovarišice in tovariši iz Savinjske doline in okolice.

Sokolstvo.

I. POKRAJINSKI ZLET SOKOLSKEGA SAVEZA SHS V MARIBORU DNE 29. AVGUSTA 1920.

Ponovno opozarjamo vse, ki se udeležite zleta v Mariboru, da plačajo polovično vožnjo le oni, ki imajo posebno legitimacijo od Sokolskega Saveza SHS. Legitimacije so bile razposlane na vsa društva, kamor se naj članstvo obrača.

Posebni vlaki v Maribor. Posebni vlaki iz Ljubljane dne 28. avg. 1920: Odhod iz Ljubljane ob 17. uri 30 min. Zidani most ob 19. uri. Celje ob 19. uri 44 min. Pragersko ob 21. uri 10 min., prihod v Maribor ob 21. uri 43 min. Drugi vlak isti dan odhaja ob 18. uri 15 min. iz Ljubljane. Litija ob 18. uri 56 min., Zagorje ob 19. uri 16 min., Trbovlje ob 19. uri 24 min., Hrastnik ob 19. uri 31 min., Zidani most ob 20. uri. Laško ob 20. uri 25 min., Celje ob 20. uri 44 min., Pragersko ob 22. uri 10 min., Maribor ob 22. uri 43 min. S prvim vlakom ob 17. uri 20 minut se vozijo Gorenjci Dolenjci in ljubljanski telovadci, vlak se ustavi samo na omejenih postajah ter ne sprejme do Maribora nikogar. Z drugim posebnim vlakom ob 18. uri 15 min. se vozijo še ostali ljubljanski sokolski izletniki, in vsa društva ob juž. železnici do Celja. Od Celja

do Maribora ne ustavi nič. Vlak ustavi na vsaki postaji. Dne 29. avg. zjutraj odhaja reden ponujen vlak za vse ostalo občinstvo ob 4. uri 15 min. in pride v Maribor ob 8. uri 22 min. Vlak ustavi na vsaki postaji. **Iz Celja** vozi dne 29. avg. zjutraj posebni vlak ob 5. uri 9 min. zjutraj, v katerega vstopajo vsa društva na postajah od Celja do Maribora. Prihod v Maribor ob 7. uri 20 min. Telovadci, ki se vozijo s tem vlakom, izstopijo na Teznu. Iz Zagreba odhaja posebni vlak dne 28. avg. ob 17. uri 9 min. Brežice ob 18. uri 17 min. Videm—Krkško ob 18. uri 32 min. Rajhenburg ob 18. uri 42 min. Sevnica ob 19. uri 20 min. Radeče ob 19. uri 40 min., prihod v Maribor ob 22. uri 51 min. — Župe ozir. društva naj takoj naroče zletne znake pri Zletnem odboru v Mariboru. Znak mora imeti vsak član in stane 10 K. Pošljite zajedno denar!

Vstopnice na tribune za javno telovadbo se naročajo pri Zletnem odboru v Mariboru. Priporočamo vsem, ki žete dobiti sedež, da si vstopnice takoj naroče. Obenem z naročilom se naj pošlje denar. Gene vstopnicam so sledeče: glavna tribuna I. vrsta 80 K, II. vrsta 60 kron, III. vrsta 40 K, IV. vrsta 30 K, druge tribune: I. 60 K, II. 50 K, III. 40 K, IV. 25 K. Stojišče na tribuni stane 15 K. Ostala stojišča 5 K. Sedeži za tribune se bodo prodajali tudi v Ljubljani.

Turistika in šport.

Plavalna tekma, ki jo je nameraval prirediti športni klub »Celje« v »Miani« dne 22. tm., je vsled povodnji odpadla. Voda je dan prej tako narasla, da je bilo vkljub najboljši volji onemogočeno, izvesti program tekmovanja, ki je radi tega preloženo na prihodnje dni. Že kupljene vstopnice obdrže veljavnost. Veselica, ki se je na to vršila pri »Grenadirju«, je potekla kljub pičli udeležbi prav animirano. K uspehu so v prvi vrsti pripomogle naše vrle narodne dame, katerim izrekamo tem potom svojo najpriščnejšo zahvalo za njihovo neumorno požrtvovalnost. Hvala tudi vsem onim, ki so nam s svojim posetom nakazali svojo naklonjenost. — Športni klub »Celje«.

Nogometna tekma med slovenskim celjskim in mariborskim športnim klubom se je vršila 22. tm. dop. na glaziji. Končala je v razmerju 3 : 2 v prid Mariborčanom. Tla so bila po deževju zelo neugodna za igro.

Maribor in okolica. Pod tem naslovom je zastopstvo jugoslov. novin. v Mariboru založilo knjižico, ki vsebuje vse, kar potrebuje tujec v svrhu orientacije v Mariboru, opis mesta in okolice ter seznam raznih tvrdk itd.

Vodnik po Mariboru in okolici. V iste svrhe je izdala podobno knjižico pod tem naslovom tudi Ljudska tiskarna v Mariboru.

DNEVNE NOVICE.

Akademično društvo »Triglav« se udeležijo korporativno z zastavo sokolskega zleta v Mariboru. Pozivajo se vsi starejšine in člani, da se odzovejo v kolikor mogoče velikem številu. Kdor ne bo v sokolskem kroju, naj nastopi z društvenim trakom. — Odbor.

Junaki pa taki! Orli v Rajhenburgu namreč. Iz zagrebškega »Obzora« posnemamo, da so na večer sokolske slavnosti v Rajhenburgu junačine. Orli s krepelci napadli fantičke sokolskega naraščaja, vračajoče se domov. Ko so na kličanje fantičkov prihiteli Sokoli, so jo orlovski junaki pobrisali — urnih krač. Da jih ni sram, kukavici!

Poštna vest. Poštni urad Bistrica pri Mariboru se je 10. tm. preselil v Limbuš in se pošta imenuje odslej Limbuš.

Veliko napredno manifestacijo napovedujejo ljubljanski listi za 12. sept.

Služba okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje sevniško je razpisana do 15. sept. tl.

Sestanek napredne omladine o priliki zleta sokolskega Saveza SHS v Mariboru se vrši po naslednjem programu: **1. Pozdrav** (tov. Stane Rape, phil.); **2. Sokolska ideja in naša inteligenca** (tov. Lovšin Evgen, absol. eksp.); **3. Orientacija jugoslovenske omladine i njen odnosaj prema Sokolstvu** (tov. Gjermanovič, phil.) Zborovanje se prične dne 30. avg. 1920 ob 8. uri zjutraj. Polovične vozovnice, kakor tudi obvestilo o odhodu vlakov razpošlje Jugoslov. napr. akad. dru-

štvo »Jadran« v Ljubljani v najkrajšem času.

Monarhistični dnevnik prične 5. septembra izhajati na Dunaju. Sodelovalce bodo osebe, ki so v zelo ozkih zvezah z bivšim cesarjem Karlom.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Hmeljarjem!

Da si smo že v zadnjem tednu avgusta, vendar se hmeljska kupčija še ni pričela. V kratkem času bo prišla brzojavka iz Žatca, katera nam bo v tem oziru prinesla nekaj pojasnila, ker se cena našega pridelka vedno ravna po ceni češkega hmelja. Vsebinsko te brzojavke, kakor vseh sledečih, bomo objavili v časopisih ter jo poslali po pošti tudi našim poverjenikom, kateri bodo drage volje dajali pojasnila drugim hmeljarjem. Naši poverjeniki pa so gg.: Janič-Celje, Dr. Šribar-Drešinja vas, Vodenik-Petrovče, Antloga-Gotovlje, Saveršnik-Sv. Peter, Terglav-Grušovlje, Marinc-Sv. Pavel, Praznik-Gomilsko, Cizej - Prekopa, Štober-Vransko, Plavšak-Sv. Jurij, Mazil-Grajska-vas, Fonda-Sv. Rupert, Plaskan-Orla vas, Praprotnik-Sp. Gorče, Pauer-Braslovče, Kralj-Preserje, Sadnik-Groblje, Zagoričnik-Podvin, Turnšek-Breg, Hojnik-Ločica, Langeršek-Marenberk.

Žalec, 22. avg. 1920.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo.

Znižanje carine. V finančnem ministertvu je imel gospodarsko-finančni komite sejo. Po daljših diskusijah se je določilo, da se zmanjša dosedanja carina, ki je bila naložena na posamezne predmete, ki so se izvažali. Ukrenili so, da dovolijo svoboden izvoz masti, slanine in prediva. Vprašanje glede svobodnega izvoza koruze in pšenice bo rešeno na prihodnji seji gospodarsko-finančnega komiteja. Kosta Stojanovič je opozoril svoje tovariše na nevarno finančno krizo, v kateri se nahaja naša država. Ukrenili bodo vse potrebno, da ukinejo špekulacije in mahinacije tujezemskih bank, ki kvarno vplivajo na našo valuto.

Zadnja poročila.

Velika zmaga demokratov v Srbiji. Strašen poraz radikalcev.

Beograd, 22. avg. Pri obč. volitvah so si komunisti razun v Beogradu priborili večino še v 7 mestih. Demokrati so si priborili 12 mest, med njimi Vranjo, Paračin, Kruševac, Palanko itd. Vsa od demokratov in komunistov osvojena mesta so imeli dozdej v rokah radikalci.

V kmečkih občinah so radikalci skoro povsod propadli in so zmagali demokrati. Razburjenje v Beogradu je med radikalci silno, poparjenost popolna.

Rusko-poljski boji. Nadaljni uspehi Poljakov.

Pariz, 22. avg. Po vesteh iz Varšave nadaljujejo Poljaki svoje prodiranje. Pri tem zadevajo le na majhen odpor.

Amsterdam, 22. avg. Glasom poročil iz Londona je poljska protiofenziva tako uspešna, da se pojavlja v gotovih političnih krogih bojazen, da gredo poljaki predaleč. Maršal Foch, ki je zasnoval strateški načrt, je proti nadaljnemu prodiranju na ruskem ozemlju, kakor je bil svoj čas proti Kijevu. Poljaki bi se po njegovem mnenju morali omejiti na to, da izženejo rdeče čete z narodnega ozemlja.

Kodanj, 22. avgusta »Berlinske Tidende« javljajo iz Varšave: Obrambni svet Poljske je imel včeraj dolgo sejo, kateri je prisostvoval maršal Pilsudski. Seji se pripisuje velika važnost. S fronte prihaja poročilo, da so lahko topništvo in avtomobilski oddelki prizadjali Rusom velike izgube. Topništvo sledi v kratki razdalji napadalnim četam in obstreljuje bežeče Ruse.

Praga, 22. avg. »Tribuna« poroča: Poljsko prebivalstvo v velikem številu prehaja preko češkoslovaške meje. Pripoveduje, da je sovjetska armada od-

daljena le še 40 km od češkoslovaške meje.

Občinske volitve v Srbiji. Komunistični uspeh v Beogradu.

Beograd, 22. avg. Izid današnjih občinskih volitev v Beogradu je sledeči: komunisti 3622, radikalci 3310, demokrati 2726, republikanci 643 glasov. V smislu volilnega reda za Srbijo dobe komunisti v beograjski mestni upravi predsednika in enega podpredsednika ter 30 odborniških mest, radikalci 8, demokrati 6, republikanci 1 odbornika. Izidi volitev v ostali Srbiji še niso znani.

Državni proračun za 1. 1920/21.

Beograd, 22. avg. Včeraj je bil podpisan ukaz, s katerim se obenem s finančnim zakonom uveljavi državni proračun za 1. 1920/21.

Sestanek dr. Trumbića z zastopniki sovjetske Rusije.

Beograd 22. avg. V parlamentarnih krogih trde, da je imel naš minister za zunanje zadeve dr. Trumbić na lastno incijativo sestanek z zastopnikom sovjetske Rusije Kamjenovim in Krasinom, ki sta zahtevala, naj naša kraljevina čimprej prizna sovjetsko Rusijo in stoji z njo čimprej v gospodarske zveze.

Poljski oklopni vlak na Češkoslovaškem.

Praga, 22. avg. »Tribuna« poroča iz Moravske Ostrave, da je včeraj poljski oklopni vlak prestopil češkoslovaško mejo. Bil je ustavljen. Ni še gotovo, ali je bila to demonstracija ali pa gre za umik pred rdečimi četami.

Lloyd George in Giolitti v Luzernu.

Bern, 22. avg. Švic. brzoj. agencija javlja: Italijanski min. pred. Giolitti je dospel v Luzern in se sestaj z Lloyd Georjem.

Luzern, 22. avg. ŠBA javlja: Danes dopoldne in popoldne sta se posvetovala Lloyd George in Giolitti o rusko-poljskem, jadranskem in drugih evropskih vprašanjih. Do sklepov še nista prišla. Sodijo, da bo o poteku razgovorov izdan oficijelen komunike.

Odkrita zarota na Grškem. Neštivilne aretacije.

Beograd, 22. avg. Iz Aten javljajo: Radi atentata na min. preds. Venizelosa in odkritja zarote proti sedajnemu režimu je bilo aretiranih že nešteto oseb ne samo iz Aten, ampak iz cele Grške. Med aretiranimi sta tudi bivša ministr. predsednika Kratos in Rhallis. Uredništva in tiskarne opozicijskih listov so Venizelovi pristaši uničili in opustošili. Dognano je, da je bil Kratos, min. pred. pod kraljem Konstatinom, zapleten v zaroto, ker je atentator sam izjavil, da je bil z njim v tesni zvezi. Aretacije se nadaljujejo. Policija je do gnala, da je bil Kratos vodja tajne revolucionarne organizacije.

Kovanje novega drobiža.

Beograd, 22. avg. Finančni minister je odredil, da se prične kovati nov drobiž iz neke bele zmesi. Najprej pride drobiž po 25 para (1 K), potem po 10 para (40 v.)

Socijalisti Zedinjenih držav za tretjo internacionalo.

New Jork, 22. avg. Na podlagi glasovanja se je socijalistična stranka Zedinjenih držav izrekla za III. internacionalo, toda z nekaterimi pridržki. Odklonilo se je med drugim vprašanje diktature proletarijata, kakor je izvedena v Rusiji.

Svarilo.

Podpisana opozarjam, da ni moj sin posestnik, kakor se sam okrog hvali ter nima nobene pravice niti najmanjše stvari od posestva prodati, ker posestnica sem še jaz. Svarim pa tudi vsakogar, dati mu denar ali druge vrednosti, ker jaz nisem plačnica za njegove dolgove.

Ana Gruher
posestnico v Teharjih.

Naznanilo.

Sl. občinstvu naznanjam, da izdelujem vsakovrstne cementne izdelke. V zalogi imam cementne cevi različne velikosti, nagrobne spomenike in okvirje, brušene in sekane, korita, vence in ližake za vodnjake, plošče za tla dvojne vrste, cementne strešnike (falziggel) itd. Prevzame vsakovrstna betonska dela za grobnice, trotoarje, ograje, manjše betonske stavbe in mostove ter vsa v stroko spadajoča dela.

Maks Lipičnik

izdelovatelj cementnih izdelkov

1140 **Cret pri Celju.** 5-1

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po (4%)
štiri od sto 401
156-46

Edina slovenska specialna
trgovina z barvami in laki.
Agentura in komi-
sijsko podjetje.

Iv. Ferlež & Celje
Narodni dom
447 156-45

Trgovina z lesom in drvni
na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les
po najvišjih dnevnih cenah.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.

Učiteljica

vešča slovenščine in nemščine išče
primerne službe v uradu. Dopisi naj
se pošljejo pod naslovom „Solčni zna-
čaj“ Rogaška Slatina. 1138 2-1

Sprejemem takoj učenca, poštenega
in z dobrimi spričevali v trgovino z meša-
nim blagom. Robert Grasseli, Slivnica pri
Št. Jurju ob jul. žel. 1139 1

Proda se malo posestvo s 3 orali zemlje,
hiša, vinograd in gozd. Naslov v upravnistvu.
1141 3-1

Dva dijaka,

ki bi pomagala malemu fantu pri učenju,
se sprejmeta na hrano in stanovanje.
Vpraša se v upravništvu lista. 1134 1

Parna žaga v Rimskih Toplicah

prevzame proti kulantni postrežbi vsake
vrste mehkega in trdega okroglega lesa v
razžaganje. 1137 3 1

Pridno

prodajalko ali pomočnika

1145 3-1

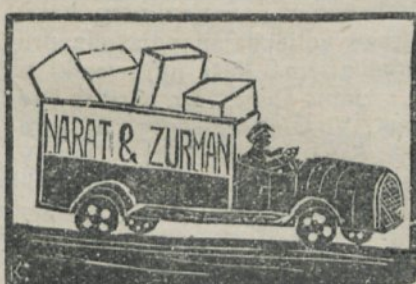
izurjena v manufaktorni in špecerijski
stroki sprejme Viktor Pilih v Žalcu.

P. t. občinstvo se opozarja, da je od-
slej naprej prodaja ke ramičnih izdelkov
na drobno v naši tovarni ukinjena.
Naše blago se prodaja v Celju (tvrška
Jul. Weiner's nasl.) in v vseh večjih
krajih Slovenije.

L. R. Schütz, ing. Pavlin i. dr.
keramična industrija, Petrovče pri Celju.
1137 3-1

Gurte za mlino, žage, motorje
namesto jermenov se dobijo pri

Florjan KUČANDA vrvar,
Sv. Jurij ob juž. žel. 1123 2

Pozor! Cene ogromno padle!

Velikanska zaloga vsakovrstnega ma-
nufakturnega blaga v trgovinah

Narat & Žurman

Sv. Križ - Rogaška Slatina - Rafanska vas

Razpošilja po celi Jugoslaviji.

Brzjavaj »Natžur« Rogaška Slatina.

Telefon št. 3.

1046 12-4

Bencin,
petrolej,
gonilno olje,

strojno olje,
cilindrovno olje,
tovot mast,

kolomaz,
vazelin,
olje in mast za usnarje

dobavlja promptno

„Mineralna rafinerija“ Dravograd.

Dopise na centralo v Mariboru.

Telefon šte. 80.

Brzjavaj: Rafinerija.

Zahtevajte povsod Novo Dobo.

Naznanilo.

Dosedanje glavno zaštopstvo „Jadranske zavarovalne družbe (Ri-
nionne Adriatica) za Celje in okolico, katero je vodil rajni g. Gračner,
je prevzel naš uradnik **gospod Josip Kavčič**,

kateri uraduje v hiši gospe Gračner, Gosposka ulica 6. Stranke se po-
zivajo in naprošajo, da se v vseh zavarovalnih zadevah obračajo na-
ravnost osebno ali pismeno na našega novega zastopnika. — Vse mo-
rebitne nerednosti in nedostatki od Gračnerjeve dobe se bodo točno uredila.

V zavarovanje prevzemamo: vse vrste zavarovanja in pozavarovanja dru-
gih družb, proti požaru,
tovarniška podjetja, proti vlamu in tatvini ter tudi ropu, razna življenj-
ska zavarovanja, nezgode in jamstvo, transportna zavarovanja, proti po-
lomu steklenih šip, kakor tudi **hmelja** za različno dob. — Vsa na-
znanila se bodo točno in kulantno izvršila, za kar jamči naša stara
družba, ustanovljena leta 1838.

Glavno zastopstvo Jadranske zavarovalne družbe za Celje in okolico,
Mednarodna družba zoper nezgode in jamstvo v Celju,
Gosposka ulica šte. 6. 1124 3-2

Zahvala

za vse izraze sočustva ob bridki izgubi našega
iskreno ljubljenega

Antona Stefanciosa

in zlasti še onim, ki so pokojniku pomagali lajšati
zadnje ure, izrekamo globoko zahvalo! Zlasti se za-
hvaljujemo gospodu dr. Brabecu za njegovo požrtvo-
valnost in trud, č. g. dekanu za njegov tolažilni po-
slovilni govor, domačemu g. župniku za tolažbo,
kakor tudi ostalim gg. duhovnikom, rogaškemu čital-
ničnemu in domačemu pevskeemu zboru za srce pre-
tresujoče žalostinke, nadalje gasilnemu društvu iz
Rogatca, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
za krasno darovano cvetje in vsem, ki so spremili
našega nepozabnega na zadnji poti!

Sv. Florjan, 19. avgusta 1920.

Žalujoci ostali.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem nazna-
njamo prežalostno vest, da je naš srčno ljubljeni mož,
oče, sin, brat, svak, stric, tast itd., gospod

Anton Stefanciosa

posestnik in gostilničar »pri Krajncu«

danes 17. avgusta ob 1/3 3 uri zjutraj, v starosti 58 let,
po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega ranjkega se vrši v četrtek
19. tm. ob 1/2 11 uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.
Priporočamo ga v molitev in blag spomin!

Sv. Florjan pri Rogatcu, 17. avgusta 1920.

Marija Stefanciosa roj. Marinc, žena; — Tone,
Maksim, Viktor, Franček, Gustl, Drejšček, Dragi,
Tinček otroci; — Mici Stefanciosa roj. Jagodič, sna-
ha; — Uršula, mati; — Joško, Franc, Minka, Nežka,
Lojzek, Marko, Martin, Terezija, bratje in sestre;
— rodbine: Stefanciosa, Marinc, Srimpf.

Iz skladišča v Gradcu po najnižjih cenah:

Motorji za istosmerni tok

1.5 HP (konjskih sil)	300 voltov	2900 vrtljajev
4 HP	300 »	1960 »
6 HP	300 »	1030 »
8 HP	300 »	1150 »
4 HP	440 »	1700 »
5 HP	440 »	1300 »
12 HP	440 »	1470 »
17.5 HP	440 »	1420 »

Motorji za istosmerni tok oziroma
dinamo stroji

1.5 HP	220 voltov	1750 vrtljajev
2 HP	110 »	1700 »
3 HP	150 »	1600 »
3.5 HP	220 »	1700 »
4 HP	220 »	1700 »
17 HP	115 »	1400 »
18 HP	220 »	1400 »

Motorji za vrtilni tok 220 voltov
3 HP, 3 HP, 7.5 HP, 10 HP

Vsi stroji imajo ovoje iz same bakrene žice,
6 mesecev jamstvo, kompletna z vzbujeva-
lom ali kot dinamo stroji z regulatorjem
in stikalno ploščo. Izvolite se obrniti na nas
tudi radi motorjev za istosmerni in vrtilni
tok ter dinamo-strojev, ki niso tu navedeni.
Motorje za istosmerni tok in vrtilni tok, ka-
kor tudi dinamo-stroje vsake jakosti in
napetosti moremo dobaviti iz skladišča v
Gradcu ali kratkodobno.

Vse inštalacijske potrebščine:
žarnice.

Števci za istosmerni tok 150 in 220 vol-
tev 5 amp preizkušeni, s preizkušno listino.
Poprava električnih strojev v lastni špe-
cijalni delavnici, točno, hitro, strokovnjaško
in najceneje.

Naprava stikalnih plošč, vzbujeval
in regulatorjev.

Oferte brezplačne, ogledovanje našega skla-
dišča strojev brez vsake kupne obveze. Pri-
poročamo telegrafične informacije glede stro-
jev, ki so v zalogi.

Elektro - Motorska Družba z. o. j. v Gradcu,
(Elektro-Motoren Gesellschaft m. b. H. Graz)
Sackstrasse 22 I. beim Kriegsschloss-
bergsteig. Brzjavajni naslov: Elektrosmu-
tny Graz.

Iščemo resne zastopnike za SHS, event.
oddamo izključno zastopstvo. 1129

Kovaški premog

1125 2-2 se dobi pri
Brezovniku, Vojnik.

Sprejme se takoj **čevljarji uče-
nec** v Zavodni št. 40, Josip Plevčak.
1130 2-2

Hiša z vrtom

10 minut od Celja, se prodaja. Več se
izve v upravništvu lista 1102 2-2

Išče se v najem prostor za sodavičarsko delavnico

event. s hlevom (štalo), tudi lahko s
stanovanjem ozir. se kupi. Lastnik
delavnice je tudi lahko družabnik.
Ponudbe na upravništvu Nove Dobe.
1091 10-6

Knjigovodja

1113 2-2

izvežban v dvojnem knjigovodstvu,
se takoj sprejme. Pogoji so ugodni.
Naslov pove: Društvo slov. odvetni-
ških in notarskih uradnikov v Celju.

Pozor! 100-71 **Pozor!**

vinogradniki in vinočrčci!

V zalogi se nahaja **železni lak**
za sodne obroče po zelo ugodni cenii.
Ako si jih želite pobarvati, naročite
pri trdkii

Ivan Ravnkar, Celje.